

УДК 378

USE OF INTERACTIVE TECHNOLOGIES BY THE TEACHER'S ASSISTANT WHILE PLAYING WITH OPP CHILDREN
ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ АСИССТЕНТОМ-ВЧИТЕЛЯ ПІД ЧАС ГРИ З ДІТЬМИ ОПП

Zviekova V.K./Звєкова В.К.*s. p. s., as.prof./к.п.н., доц.*

ORCID: 0000-0002-6044-8814

*Izmail State Humanitarian University, Izmail, st. Repin 12, 68600**Ізмаїльський державний гуманітарний університет, с. Ізмаїл, вул. Рєпіна 12, 68600*

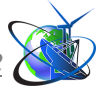
Анотація. Автором проаналізовано науково-методична література, що стосується використання інтерактивних методів навчання в професійній діяльності сучасного асистента - вчителя початкової школи. Підведено наукове обґрунтування сутності інтерактивних технологій навчання дітей з особливими освітніми потребами. Розглянуто методика впровадження інтерактивних форм і методів у навчально-виховний процес. Науковцем розроблен аналіз сучасних наукових досліджень що підкреслює актуальність використання інтерактивних засобів у навчальному процесі, зокрема в контексті роботи педагога (асистента-вчителя) під час гри з дітьми з особливими освітніми потребами. Розглянуто автором особливості використання творчої гри як засобу соціалізації дітей з особливими освітніми потребами, теоретично досліджено та обґрунтовано особливості використання творчої гри як засобу соціалізації дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі НУШ. Описано інклюзивне середовище як фактор соціалізації дітей з обмеженими можливостями здоров'я.

Ключові слова: інтерактивні методи, асистент-вчителя, дитина з особливими освітніми потребами, творча гра, соціалізація, інклюзивне середовище.

Вступ.

В сучасному освітньому середовищі, де використання інформаційних технологій стає необхідністю, розробка та впровадження навчального інтерактивного контенту ігрової діяльності у дітей з особливими освітніми потребами набуває особливої актуальності. Перехід від традиційних методів навчання до інтерактивних підходів відкриває широкі можливості для залучення учнів з вадами до навчального процесу, активізації їхнього інтелектуального потенціалу та формування креативного мислення. У Національній доктрині розвитку освіти у ХХІ столітті визначено: "Основною метою української системи освіти є створення умов для розвитку та самореалізації кожної особистості як громадянина України...". Закон України "Про загальну середню освіту" утверджує: "Головним завданням загальної середньої освіти є формування особистості учня, розвиток його здібностей і обдарувань" [7, с. 45].

Сучасний асистент - вчителя у навчально-виховному процесі повинен постійно вдосконалювати свою роботу, застосовувати нові форми, методи, засоби та прийоми під час уроків. Цю ідею відображає народна мудрість, яка говорить: "Не вчіть дітей так, як нас вчили. Вони народилися в інший час." Таким чином, вчитель-майстер повинен розглядати кожного учня як індивідуальну особистість зі своїми власними поглядами, переконаннями та почуттями. Зокрема, використання інноваційних технологій, включаючи

інтерактивні, спрямоване на вирішення цього завдання.

Незважаючи на те, що існує певна кількість робіт, присвячених вивченню соціалізації дітей, нами не було виявлено комплексного аналізу творчої гри як засобу соціалізації дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі початкової школи.

Багато вчених, як вітчизняних, так і зарубіжних, включаючи Л. Бекірову [1], О. Пометун [5], В. Химинець [8] та інших, досліджували питання інтерактивного навчання. Однією з ключових особливостей цього методу є його основний принцип - активна участь кожного учня у навчальному процесі. У сучасній дидактиці інтерактивне навчання не є просто новим терміном; відділення його як окремої групи методів обумовлено конкретними особливостями його використання в технології [7, с. 93].

Нова українська школа потребує методів і форм навчання, спрямованих на розвиток у дитини з особливими освітніми потребами навичок самостійного навчання, критичного та творчого мислення, а також здатності до самопізнання і самореалізації у різних сферах діяльності. Інтерактивні методи навчання відповідають цим вимогам, викликаючи інтерес до навчального процесу і сприяючи розвитку творчого потенціалу особистості, а також її розумової та емоційної сфер.

В "Енциклопедії освіти" інтерактивне навчання визначається як міжособистісна та педагогічна взаємодія, спрямована на задоволення базових потреб особистості у включенні її до соціуму та культури суспільства. Ця взаємодія ґрунтується на принципах рівноправного партнерства між учителем та учнем, відзначається готовністю суб'єктів освітнього процесу до взаєморозуміння та взаємоповаги під час спілкування та діяльності. Інтерактивне навчання передбачає співнавчання та взаємонавчання, де учитель та учні є рівноправними суб'єктами, що діють на рівні партнерства. Основний принцип взаємодії визначається постійною взаємодією учнів, співпрацею та спілкуванням, при цьому роль учителя полягає в організації та координації цієї інтерактивної взаємодії [3, с. 883]. Ретроспективний огляд історії педагогіки свідчить про те, що інтерактивне навчання не є новим явищем в педагогічній науці. Аналіз різноманітних наукових джерел вказує на те, що інтерактивне навчання існує протягом всієї історії педагогіки, змінюючи назви, форми та елементи відповідно до історичного контексту.

Є думка, що початок історії інтерактивного навчання має свої коріння в епоху Аристотеля (близько 335-334 р. до н.е.) та його послідовників перипатетиків (від грец. *περιπατέω* – прогулюватись). Назва школи виникла через звичку Аристотеля гуляти разом із учнями під час лекцій та проводити діалоги [6, с. 25-29].

Ігрова діяльність є універсальним засобом пізнання дітьми дошкільного та молодшого шкільного віку навколишнього світу, їх всебічного розвитку – це пов'язано з тим, що у грі поєднується кілька завдань – ігрова та навчальна. Ігрова діяльність у Новій українській школі стає основною точкою перетину цілеспрямованої педагогічної діяльності з потребами молодшого школяра з вадами [6, с. 25-29].

В даний час суспільству необхідна така людина, яка не тільки використовує свої знання, але й так само здатна їх отримувати.

На сьогоднішній день інклюзивне середовище як фактор соціалізації дітей з обмеженими можливостями здоров'я має дуже велике значення. Підбиваючи підсумки проведеного дослідження відзначимо, що інклюзивне середовище має великий потенціал у забезпеченні успішної соціалізації дітей з ООП. До її основних переваг можна віднести:

- ✓ розширення кола спілкування дитини з ООП з однолітками та дорослими, які не мають відхилень у розвитку, що сприяє кращому засвоєнню культури поведінки в соціумі, дозволяє сформувати орієнтири та зразки соціальної взаємодії, загалом сприяє більш успішній соціально-психологічній адаптації;
- ✓ навчання у масовій школі, але за умов адаптації освітнього простору до потреб дитини з ООП, тобто при збереженні позитивних сторін навчання в масовій школі (навчання в реалістичному середовищі; наявність рольових моделей поведінки, що відповідають віку; розширення сфери соціальної взаємодії тощо) мінімізуються негативні аспекти (невідповідність між можливостями дитини та процесом навчання за стандартними програмами; неоднозначне ставлення однолітків) до дітей з ООП тощо;
- ✓ дозволять ефективно поєднувати процес навчання у масовій школі та корекційну роботу, забезпечуючи тим самим і всебічний розвиток дитини з ООП, та корекцію наявних патологій, та профілактику вторинних порушень.

Однією з головних мет цього підходу є створення комфортних умов для навчання, щоб учні могли відчувати, що сам процес навчання стає продуктивним. Основна задача проведення інтерактивних уроків асистентом – вчителя це залучити якнайбільше учнів, стимулюючи їх активність та рефлексію. Колективна діяльність учнів під час опанування навчального матеріалу передбачає, що кожен вносить свій унікальний внесок у спільний обмін досвідом, ідеями та досягненнями. Важливо також відзначити, що це відбувається в атмосфері взаємопідтримки та доброзичливості, що сприяє не лише отриманню нових знань, а й розвитку пізнавальних навичок на більш високому рівні співпраці та взаємодії.

Література.

1. Богданова І. М. Професійно-педагогічна підготовка майбутніх учителів на основі застосування інноваційних. Київ, 2013. 441 с.
2. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : навч. посіб. Київ : Академвидав., 2004. 352 с.
3. Кремень В.Г. Енциклопедія освіти. Київ: Юрінком Інтер. 2008. 885 с.
4. Ліба О. М. Формування готовності майбутніх учителів початкових класів до застосування інноваційних технологій навчання математики в школі. Хмельницький, 2016. 352 с.
5. Пометун О. І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : наук.-метод. посіб. / О. І. Пометун. Київ: АСК, 2006. с. 192.

6. Сердюк Т. В. Інтерактивні технології навчання суспільних дисциплін як засіб активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів вищих навчальних закладів I–II рівнів акредитації. Кривий Ріг, 2010. 20 с.

7. Сиротенко Г. О. Сучасний урок: інтерактивні технології навчання. Харків: ВГ «Основа». 2003. 156 с.

8. Химинець В. Інноваційна освітня діяльність. Ужгород: Інформ.- видав. центр ЗІПО. 2007. 364 с.

References.

1. Bohdanova I. M. Professional and pedagogical training of future teachers based on the application of innovative. Kyiv, 2013. 441 p.

2. Dychkivska I. M. Innovative pedagogical technologies: teaching. manual Kyiv: Akademydav., 2004. 352 p.

3. Kremen V.G. Encyclopedia of education. Kyiv: Yurinkom Inter. 2008. 885 p.

4. Liba O. M. Formation of the readiness of future primary school teachers to use innovative technologies for teaching mathematics at school. Khmelnytskyi, 2016. 352 p.

5. Pometun O. I. Modern lesson. Interactive learning technologies: science - method, manual. / O. I. Pometun. Kyiv: ASK, 2006. p. 192.

6. Serdyuk T. V. Interactive technologies of teaching social sciences as a means of activating the educational and cognitive activity of students of higher educational institutions of the I-II levels of accreditation. Kryvyi Rih, 2010. 20 p.

7. Sirotenko G. O. Modern lesson: interactive learning technologies. Kharkiv: VG "Osnova". 2003. 156 p.

8. Khymynets V. Innovative educational activity. Uzhgorod: Inform. - publisher. ZIPPO center. 2007. 364 p.

***Abstract.** The author analyzed the scientific and methodological literature on the use of interactive learning methods in the professional activity of a modern assistant - a teacher of primary classes. The scientific substantiation of the essence of interactive technologies for teaching children with special educational needs is summarized. The method of introducing interactive forms and methods into the educational process is considered. Scientists have developed an analysis of modern scientific research that emphasizes the relevance of using interactive tools in the educational process, in particular in the context of the work of a teacher (teacher's assistant) while playing with children with special educational needs. The author considered the specifics of using creative play as a means of socializing children with special educational needs, theoretically researched and substantiated the specifics of using creative play as a means of socializing children with special educational needs in the inclusive environment of NASU named after of science An inclusive environment is described as a factor in the socialization of children with disabilities.*

***Keywords:** interactive methods, teacher's assistant, child with special educational needs, creative play, socialization, inclusive environment.*